

ПРОБЛЕМАТИКА ПОЄДНАННЯ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ З ІСТОРИЧНИМ ОТОЧЕННЯМ

Липська Д.А., студ. гр. А-341

Клименко Є.М., студ. гр. А-341

Науковий керівник – Стащенко М.С., асистент (кафедра Дизайну архітектурного середовища, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Міста як економічні, соціальні та культурні центри потребують постійного просторового розвитку. Проблема реконструкції та формування сучасного архітектурного середовища історичних центрів є одним з найактуальніших питань 21 століття. Для архітекторів задача збереження історичного контексту і гармонійне впровадження сучасної архітектури у існуючу забудову стає викликом. Історична забудова та сучасна архітектура можуть бути пов'язані в різні способи. Наприклад, в деяких містах архітектори та планувальники можуть враховувати історичну забудову при проектуванні нових будівель та інфраструктури. Це може включати збереження або відтворення історичних елементів у нових будівлях або використання історичних будівель як основи для нових проектів.

З іншого боку, історична забудова може бути використана як натхнення для сучасної архітектури. Архітектори можуть використовувати історичні форми, матеріали та деталі для створення нових будівель, які відображають традиції та культуру даного регіону. Це може допомогти зберегти традиції та ідентичність місцевої спільноти, в той час як використання сучасних технологій та матеріалів дозволяє створити більш екологічно чисті та енергоефективні будівлі. Зв'язок історичної забудови та сучасної архітектури може бути важливим для збереження культурної спадщини та створення збалансованого та гармонійного середовища. Адже історичні будівлі та місцевість можуть мати важливу роль у формуванні ідентичності та національного самовизначення, тоді як сучасна архітектура може допомогти вирішувати проблеми сучасного життя та розвивати міста в екологічно стійкому та інноваційному напрямку.

Актуальністю даної роботи обумовлена необхідністю інтеграції сучасних тенденцій, форм та планувальних засобів у історичну архітектурну спадщину. В даному дослідженні пропонується розглянути комплексний контекстуальний підхід до формування сучасної забудови в умовах забудови історичного середовища міст. «Сьогодні нове не означає автоматично краще. Все частіше ми оглядаємося назад, у минуле, шукаємо в історії натхнення, а іноді й просто зразків або готових рішень» [5].

Контекст – це середовище (фрагмент міста), у котрому існує об'єкт (будинок, простір, ансамбль, тощо). Загальний стан середовища дозволяє сформувати, визначити або уточнити значення окремих його складових (будинків, просторів, ансамблів, тощо). Будь-яка зміна в окремому будинку відбувається виходячи зі зміни в середовищі в цілому. Тому для кращого розуміння будівлі та його функції потрібно розглядати все середовище. Аналіз середовища (контексти) можуть бути: історичний та культурний; географічний; природний; національний; економічний; політичний; соціальний; релігійний; технічний (розвиток інфраструктури); екологічний тощо. Історичний контекст є надзвичайно важливим для розуміння та оцінки архітектури [3].

Кожний архітектурний стиль, період або рух має свій власний історичний контекст, який впливає на форму та функції будівель. Наприклад, антична архітектура, тобто давньогрецька та давньоримська, була пов'язана з певними культурними та історичними контекстами, такими як розвиток демократії, війни та розквіт імперії. Це відобразалося у формі та функції будівель, таких як храми, театри та терми. У середньовічній архітектурі, історичний контекст був пов'язаний з християнською релігією та феодальними структурами. Це відобразалося у формі та функції будівель, таких як катедральні та замкові споруди, які

служували як символи влади та релігії. В ренесансній архітектурі, історичний контекст пов'язаний з прагненням до відродження класичної античної культури та наукових досягнень. Це відбивалось у формі та функції будівель, таких як палаци та музеї, які відображали багатство та культурний дороговказ. У сучасній архітектурі, історичний контекст може відігравати важливу роль у створенні сучасних будівель та міських просторів. Наприклад, реконструкція історичних будівель або відтворення деяких історичних елементів може сприяти збереженню ідентичності та культурної спадщини.

Реставація полягає у відновленні старих будівель відповідно до їх оригінального вигляду. Реконструкція дозволяє відтворити зниклі будівлі на основі архівних матеріалів. Адаптація передбачає перетворення існуючих будівель для нових функцій, а консервація – збереження будівлі в її поточному стані без змін.

Нерідко виникає питання про те, яка має переважати роль – збереження історичної забудови або створення нової. Однак, кращим варіантом є знаходження балансу між двома цими підходами. Збереження історичної забудови є важливим для збереження культурної спадщини та історичної пам'яті, а створення нової архітектури – для забезпечення сучасних потреб та розвитку міста.

Врахування історичного контексту є невід'ємною частиною роботи архітектора. Гармонія в архітектурному середовищі – архітектури й історичного оточення, порушена процесом урбанізації, що негативно позначається на розвитку національної архітектури та культури європейських країн. І хоча проблема збереження своєї національної ідентичності культивується у всіх розвинених країнах Заходу, в період масової глобалізації та урбанізації необхідно більше уваги приділяти вивченню та збереженню архітектурних національних традицій та історично сформованого середовища [2]. Проектування сучасних будівель або роботи з реконструкції в історичних районах вимагають від архітектора зважати на національно-культурні-особливості території, на якій здійснюється проектування, та бути у візуальному контексті середовища. Історичне ядро міста, як правило, сформоване одним, двома або трьома взаємопов'язаними історичними ансамблями. Споруди цих ансамблів являють собою єдину збережену історичну спадщину. Вони розташовуються поруч один одного навколо однієї або декількох доміант, традиційно мають взаємний планувальний і об'ємно-просторовий вплив. Через таке близьке розташування вони, по суті, є складовими єдиного ансамблю, сформованого навколо однієї доміанти [1]. Тому, сучасна забудова не повинна створювати візуальний дисонанс з існуючою концепцією історичного району. Одним з прикладів поєднання модерної архітектури з існуючим контекстом є будівля Бібліотеки у Мюнстері, Німеччина.

Епархіальна бібліотека в Мюнстері – це бібліотека, розташована в приміщенні катедрального комплексу Святого Павла в Мюнстері, Німеччина.

Бібліотека була заснована в 1780 році як частина католицького семінарії, що знаходиться поруч з катедрою Святого Павла. У бібліотеці зберігається понад 20 000 рідкісних книг та манускриптів, включаючи ряд важливих творів середньовічної та ренесансної літератури. Одним із найвідоміших документів в бібліотеці є Біблія Оттона III, виготовлена в 996 році на замовлення імператора Оттона III.

Крім того, в бібліотеці є значна колекція карт та атласів, а також медальйонів та гравюр. Приміщення бібліотеки відрізняється багатим декором та архітектурними деталями. Зокрема, у бібліотеці є великий купольний зал, де зберігаються найцінніші книги та манускрипти. Цей зал прикрашений фресками та мозаїками, що створюють враження небесної галереї.

Епархіальна бібліотека в Мюнстері є важливим культурним та історичним центром, який відображає розквіт літератури та мистецтва в Європі в різні історичні періоди.

Це також популярний туристичний об'єкт, який приваблює багатьох любителів історії та культури. Три будівлі – сама бібліотека та дві адміністративні споруди – навмисно «повертаються спиною» до решти міста, віддзеркалюючи семінарію та церкву. Заради формування нового ансамблю сучасна архітектура поєднується з історично переданою

структурою [4]. Нові будівлі виконані у тих самих кольорових рішеннях, що й оточуюча забудова та не сперечаються з об'ємною доміантою історичного ансамблю.

Рис. 1. Епархіальна бібліотека в Мюнстері

Іншим вдалим прикладом гармонії сучасності і минулого може бути Канадський природничий музей, Оттава, Канада. Канадський природничий музей (Canadian Museum of Nature) – це національний музей, який знаходиться в Оттаві, Канада.

Рис. 2. Канадський природничий музей

Музей заснований у 1912 році як Geological Survey of Canada Museum, а в 1990-х роках був перетворений на Канадський природничий музей. Канадський природничий музей є одним з найбільших та найстаріших музеїв природознавства в Канаді та включає в себе велику колекцію експонатів, що представляють різноманітні аспекти канадської природи.

Колекції музею охоплюють більше 14 мільйонів зразків, включаючи скелети динозаврів, мінерали, метеорити, тваринні та рослинні експонати, а також предмети культурної спадщини, пов'язані з природою. Основні виставкові зони музею включають динозаврів, морські екосистеми, арктичну та антарктичну природу, птахів, рослини та геологію Канади. Крім того, музей організовує різноманітні програми та події, такі як лекції, дослідницькі табори, екскурсії та виставки.

Канадський природничий музей є важливим центром наукових досліджень та освіти в галузі природничих наук, а також важливим культурним центром для канадців, які цікавляться природою та історією Канади. В 2004–2010 роках здійснювався капітальний ремонт споруди, у ході якого замість зруйнованої вежі було встановлено великий скляний ковпак. В данному випадку, архітекторами була збережена своєрідність історичної архітектури, шляхом відтворення фасаду у тій самій стилістиці з доданням сучасних тенденцій [4].

Висновки. Отже, будівництво нових об'єктів у контексті існуючої забудови – очевидна необхідність, з якою стикається будь-яке місто, яке потребує інтенсивного розвитку, ігнорування історичної спадщини неможливе. Історичний контекст архітектури – це історія та культурні особливості певної епохи, які вплинули на розвиток архітектури у той час. Історичний контекст може включати культурні, соціальні, політичні та технічні чинники, які відображають особливості певного періоду в історії. Гармонійне поєднання сучасних тенденцій та історичної спадщини – нагальне питання, що задає вектор розвитку архітектурного проектування. Усвідомлення архітекторами існуючого контексту навколишньої забудови дає змогу покращувати візуальний образ міст та створювати сприятливе оточення для людей.

Література:

1. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник / Відпов. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2014. – Вип. 37. – 464 с.
2. «Проблеми збереження архітектурного середовища села як мистецького витвору народного зодчества» / Роман Кюнці: - Вісник Львівської національної академії мистецтв, 2015.- Вип. 27 - С. 231-239.
3. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури «Архітектурно-планувальна організація комунікативного простору у структурі торгово-розважальних центрів» / Березко О.В. - Львів 2017- 225 с.
4. Електронний ресурс <https://mind.ua/publications/20182777-duh-epohi-10-suchasnih-arhitekturnih-sporud-yaki-zberegli-istorichnij-kontekst>
5. «Міфи та утопії архітектури ХХ века.» / Я.Вуек – М.: Строиздат. – С.107.